

BIBLIÁNK

☞ A MAGYAR BIBLIATÁRSULAT HÍRLEVELE ☛

XX. ÉVFOLYAM 1. SZÁM • 2020. MÁJUS

Tartalom: Új kiadványaink • Köszöntés az Olvasónak • Járványhelyzetben • Elérhető az Újszövetségi szómutató szótár online változata • Bibliatársulatok főtítkártalálkozója Isztambulban • Vizsoly: a bibliamisszió hazai szülőföldje • Megjelent és újból kapható a Vizsolyi Biblia facsimile kiadása • Előző adománygyűjtő akciónkról • Új adománygyűjtő akciók meghirdetése • Bibliahírek a nyilvánvilágból

Új adománygyűjtő akciónk:

A vizsolyi Biblia Látogatóközpont támogatása

Legyetek férfiak!

Bibliai szövegválogatás

A Biblia sok segítséget ad abban, hogyan legyünk Isten szerinti férfiak, akik felvállalják a küldetésüket, Istentől kapott megbízatásukat, ugyanakkor nem önmagukban bíznak, hanem Istenben, akitől a feladataikat kapták, és aki ezek elhordozásához erőt is ad nekik. Ez a rövid bibliai szövegválogatás segít eligazodnunk a munkánk kihívásaiban, megtalálnunk az egyensúlyt a család és a munka között, igazi tanítványokká válnunk, úrrá lennünk belső konfliktusainkon, és ráatalálnunk az érett, kipróbált hitre.

Egyéves bibliaolvasó vezérfonal

A Biblia sokak számára mindennapi olvasmány. De még többen vannak olyanok, akiknek még ismeretlen, idegen, és éppen ezért érthetetlen a Szentírás. Ez a kis füzet azt hivatott segíteni, hogy akár régi, akár új olvasók, minél többen kapjanak kedvet a Biblia olvasásához és megismeréséhez. Aki naponta képes 15-20 perc nyugalmat teremteni önmaga körül, hatalmas eredményt érhet el: egy esztendő leforgása alatt végigolvassa a teljes Bibliát.

Craig C. Hill: Közöttetek ne így legyen!

Státusz és ambíció Jézus követésében

A metodista újszövetséges, Craig C. Hill 2019-ben magyarul is megjelent könyvének célja, hogy elgondolkodtasson: mihez kezdhünk mi, Krisztus mai tanítványai azzal a velünk született késztetéssel, amit ambíciónak, törekvésnek, érvényesülési váagnak is nevezhetünk? Miben különbözik a keresztyén egyház közössége azoktól a közösségektől, amelyekben – akárcsak a természetben – az erősebb, a hangosabb, a törtetőbb és erőszakosabb érvényesül? Hogyan lehet az egyház olyan helyé, „ahol azt tartják nagyra, amit Isten nagyra tart” (200. o.)? Hogyan találjuk meg a helyünket az egyházi közösségek hierarchiájában úgy, hogy közben hűségesek maradunk Jézus Krisztushoz, és nem válunk sem zsarnokokká, sem balekokká?

„Erőt kaptok...” ApCsel 1,8

Tudtuk, hogy 2020. szökőév, tehát egy nappal hosszabb, de azzal senki sem számolt, hogy az idei böjt is negyven helyett legalább kilencven napos lesz. Amikor ezeket a sorokat írom, még csak remélhettem, hogy igaza volt egyik kedves barátomnak, aki levelében így vigasztalt réggen tervezett találkozásunk elmaradása miatt: „PÚK, azaz pünkösdkor újra kezdjük”.

Ha egy kicsit utánaalapozunk a Bibliánkban, rádőbbenhetünk arra, hogy Jézus első tanítványainak is égető szüksége volt még arra a húsvét és pünkösd közötti 40+10 napra. A Mester, mennybemenetele előtt, negyven napos, intenzív, személyre szabott lelkigondozói kezeléssel próbálta meg talpra állítani csődöt vallott, padlóra került, kiégett tanítványait.

Az Apostolok Cselekedeteiben arról olvassuk, hogy a tanítványok imaközösségben várják Jézus ígéréteinek beteljesedését: „...erőt kaptok, amikor eljön hozzatok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt a föld végső határáig.” (ApCsel 1,8) Íme, az első, mindmáig érvényes és korszerű, Jézustól kapott missziói stratégia, ami egy imádkozó közösségből kiindulva jut el a föld végső határáig.

Pünkösd valójában egy Krisztus ígérétebe kapaszkodó kis imakörből indul el. Ez nem az a félelemből bezárkózó „karantén”, ahová a tanítványok az első húsvétkor elrejtöztek. Ez a kör a reménység közössége, ahová a kitartó imádságra válaszként áradt ki a zúgó szélviharhoz és lángnyelvekhez hasonlítható Lélek ajándéka. Ő ad erőt a tanítványoknak, hogy valóban apostolokká, azaz küldöttekké, az evangélium hiteles tanúivá váljanak.

Erre a csodára várunk 2020 pünkösdjén is, hogy

végre kiléphessünk szorongásaink, félelmeink, kishitűségünk és reményvesztettségünk karanténjaiból, és megtapasztaljuk a Lélek újjáteremtő erejét.

Ő eleveníti meg számunkra a Biblia önmagában élettelen betűit. Ő teszi élővé és hatóvá, csontjainkba rekesztett tűzvé az Igét. Ő juttatja eszünkbe mindazt, amit Mesterünk mondott nekünk és bízott ránk, hogy azt másokkal is megoszassuk.

Imádkozunk együtt ázsiai keresztény testvéreink könyörgésével:

„Uram, gyűjtsd meg szereteted tüzét minden szívben, és kezd bennem. Ámen.”

Gáncs Péter

ny. evangélikus püspök,
az MBTA elnöke

Az elmúlt hónapok fájóan igazzá és időszerűvé tették Kálvin János gondolatait az emberi élet törekenységéről: „Az emberi életet számtalan rossz ostromolja, s ezek mindegyre halállal fenyegetik. Nem kell messzire mennünk: testünk ezernyi betegség

gyűjtőhelye, sőt, eleve magában rejti és táplálja a betegségek okait; bármerre foglódunk, mindenüvé magunkkal hurcoljuk pusztulásunk megannyi formáját, életünket voltaképpen halál hálózza be.” (*Tanítás a keresztyén vallásra* 1.17.10) A Biblia nagyon világosan leírja, hogy a bűneset óta az emberi élet velejárója és folyamatos fenyegetése a betegség, amely „kis halálként”, halandóságunkra és esendőségünkre, valamint folyamatos Istenre szorultságunkra figyelmeztet. Nagyon sok történetet olvashatunk benne járványokról és betegségekről, amelyeket a Biblia emberei nagyon sokféle módon éltek meg és értelmeztek. Három ige alapján három lehetséges válaszra szeretném felhívni a kedves Olvasók figyelmét.

1. Először is a betegség lehetőséget teremt arra, hogy szembenézzünk a félelmeinkkel. Mít féltünk igazán, és miben remélünk oltalmat találni? A zsolttáros így válaszol erre: „Isten a mi oltalmunk és erősségünk, mindig biztos segítség a nyomorúságban. Azért nem félünk, ha megindul is a föld, és hegyek omlanak a ten-

ger mélyébe, ha háborognak és tájékozni is vízei, és tombolásától megrendülnek a hegyek.” (Zsolt 46,2–4)

2. Másodszor, a betegség képessé tesz arra, hogy ezernyi más elfoglaltságunkat és „halaszthatatlan dolgunkat” félretéve iga-

zán keressük az Urat. Jósafát király, amikor megtámadták Júdát az ammóni és moábi seregek, ezekkel a szavakkal imádkozott az Úrhoz: „Ha majd veszedelem, fegyver, ítélet, dögvész vagy éhínség tör ránk, megállunk ez előtt a templom előtt és te előtted, mert a te neved ebben a templomban van; és ha segítségért kiáltunk hozzád nyomorúságunkban, hallgass meg, és szabadíts meg minket!” (2Krón 20,9).

3. Végül, a betegség kipróbálhatja a hitünket, és bebizonyíthatja, hogy a reménységünk nem „csalfa vak remény”, hanem valóban biztos kőszikla. Péter apostol írta ezt: „Titeket pedig Isten hatalma őriz hit által az üdvösségre... Ezen örvendeztek, noha most, mivel így kellett lennie, egy kissé megszorodtatok különféle kísértések között, hogy a ti megpróbált hitetek, amely sokkal értékesebb a veszendő, de tűzben kipróbált aranynál, Jézus Krisztus megjelenésekor méltónak bizonyuljon a dicséretre, a dicsőségre és a tisztességre.” (1Pt 1,5–7)

Pecsek Ottó

Örömmel adunk hírt a bibliatanulmányozásban elmélyülni kívánó Olvasóinknak arról, hogy ingyenesen elérhető Balázs Károly 1998-ban megjelent szótár

szótárának online változata. A szótár nem csupán az Újszövetség valamennyi görög szavát tartalmazza, magyar jelentésükkel,

és ha szükséges, egyéb tudnivalókkal együtt, hanem valamennyi előfordulási helyüket is megadja, és egyben közli az 1908-ban revideált Károli-féle fordításban szereplő jelentéseket is.

Mivel egyre kevesebben vannak, akik eleget tudnak görög nyelvről és idővel rendelkeznek

ahhoz, hogy az Újszövetséget eredetiben tanulmányozzák, ez a szótár felbecsülhetetlen segítséget jelent abban, hogy az olvasó az elmélyült bibliatanulmányozáshoz szükséges összevetéseket elvégezhesse, akár bármilyen görög tudás nélkül is.

Balázs Károly a szótárban a magyar jelentéseket külön betűrendbe szedi, a görög szavakat pedig megszámozza, így egy magyar jelentés alapján bárki megtalálhatja a megfelelő görög szót, ott pedig valamennyi, a Károli-fordításban szereplő jelentést, és a szó valamennyi előfordulási helyét is a görög szavak fonetikus átírásával együtt.

A szótár a következő linken érhető el: bibliatanulmanyozas.bibliatarsulat.hu

Reméljük, hogy a szótár hasznos segítség lesz azok számára, akik az Írást alaposabban, összefüggésében, az eredeti szavak szélesebb jelentéskörével együtt szeretnék megérteni.

Bibliatársulatok főtítkár-találkozója Isztambulban

2020. január 14-17. között Isztambulban tartották a bibliatársulatok európai és közel-keleti találkozóját, amelyen 55 bibliatársulati vezető gyűlt össze, hogy beszámoljanak egymásnak a bibliamisszió eredményeiről és kihívásairól. A helyszínválasztást az indokolta, hogy a Török Bibliatársulat 2020-ban ünnepli fennállásának 200. évfordulóját. A találkozón az északír Thomas Stewart, a „Christians Who Lead” szervezet képviselője segített a résztvevőknek áttekinteni a keresztyén vezetéselmélet és -gyakorlat legfontosabb

szempontjait, amelyek hozzásegíthetik a bibliatársulati vezetőket a hatékonyabb és sikeresebb misszióhoz. A találkozón különösen értékesek voltak még a firenzei Marjan Paloka atya bibliatanulmányai, amelyek során a teremtéstörténet és Jézus példázatainak kapcsolatáról gondolkodhattak a résztvevők. A nemzetközi vendégsereg tanúja lehetett annak, ahogyan a Török Bibliatársulat Isztambul belvárosában ünnepélyesen birtokba vehetett egy örmény ortodox templomot.

Ezt a templomot a tervek szerint majd bibliamissziós központtá alakíthatják át, amely egyaránt szolgálhatja a helyi keresztyén kisebbséget és a városba érkező turistákat.

A Török Bibliatársulat története az 1810-es évek végén kezdődött, amikor a Brit és Külföldi Bibliatársulat misszionáriusai Izmirben (korábban a bibliai Szmirna) elkezdtek a munkát a görögül beszélő ortodox keresztyének között. Ezzel egy időben az Amerikai Bibliatársulat is megkezdte szolgálatát az örmény keresztyének között. Mindkét szervezet azt látta legfontosabb feladatának, hogy a keresztyéneket, akiknek a mindennapokban beszélt nyelve már nagyon távol állt a bibliaikban olvasható és a liturgiában használt nyelvezettől, ellássák a Szentírás török vagy modern örmény nyelvű fordításaival. A két bibliamissziós szervezet munkája természetesen nem volt akadályoktól mentes a hatalmas Otomán Birodalomban. A keresztyén Biblia terjesztésének engedélyezése vagy betiltása mindig a politikai erők aktuális küzdelmének és az európai nagyhatalmak nyomásgyakorlásának a függvénye volt. A politikai ellenállás mellett egyházi ellenállással is gyakran szembesültek a bibliamissziós kolportőrök: a görög ortodoxok pátriárkája, VI. Gregoriosz például 1837-ben kiátkozással fenyegette meg azokat a híveket, akik Bibliát vesznek a protestáns misszionáriusoknak tekintett bibliatársulatoktól. Az amerikaiak és a

britek 1937-ben egyesítették erőiket, és közösen tartották fenn a bibliatársulati irodát Isztambulban, ahonnan az Ottomán Birodalom más területein (Egyiptomban, Libanonban, Albániában, Görögországban és másutt) folytatott missziót is koordinálták. A bibliatársulati mun-

ka az 1800-as évek végén élte fénykorát, amikor számos városban nyitottak bibliaelosztó-központokat, és az alkalmazottak száma elérte az ötven főt. Az első világháborút követően Mustafa Kemal Atatürk vezetésével Törökország szekuláris köztársasággá vált, és a vallási semlegesség jelszava alatt egyben a keresztyén misszióknak is igyekeztek véget vetni. Ez a nehéz időszak csak a 2000-es évek elején szűnt meg. Azóta – ha jogilag szigorúan ellenőrzött keretek között is –, engedélyezett a bibliatársulati munka. Természetesen az egyre erősödő muszlim túlsúly és radikalizálódás azt is jelenti, hogy a bibliatársulati munkatársak számára ez a szolgálat nem „csak” munka: az egész életükkel kell hirdetniük a Biblia igazságát.

Előző adománygyűjtő akciónkról

2019. decemberi hírlevelünkben arra kértük támogatóinkat, hogy adományaikkal segítsék olyan kisebb gyülekezetek munkáját, amelyekben bár aktív gyermek- és hittanmunka folyik, gyermekistentiszteletekkel és -táborokkal, anyagi lehetőségeik miatt nem rendelkeznek megfelelő szakirodalommal ehhez a feladathoz.

A felhívásunk eredményeként 2020. márciusig 1,3 millió forint támogatás érkezett támogatóinktól. A koronavírus miatt elrendelt karantén nem tette lehetővé, hogy a könyvcsomagokat, amelyek tizenhat címből állnak, és egyenként mintegy 30 ezer forint értékűek, személyesen adjuk át a kiválasztott gyülekezeteknek, ezért azokat postán juttattuk el az érintetteknek. A támogatásba bevont

gyülekezeteket egyházvezetők, esperek és püspökök megkérdezésével választottuk ki. A támogatottak köre még nem teljes, de a könyveket már átadtuk a fel-sőpetényi, a tengelici és a nemeshőgyészi evangélikus, valamint a szokolyai református gyülekezet lelkészeinek.

Nevükben is ezúton köszönjük támogatóink segítségét!

„Az Istennek beszéde élő és ható...”

Zsid, 4,12

Kedves Testvérek!

Gyülekezetünk a hazai reformáció kezdetét az 1500-as évek közepétől fogadhatta be földesurai kegyességének köszönhetően (Perényi-, Alaghy család és Mágócsy Gáspár személye, aki helvét hitvallású reformáció mellett döntött haláláig, 1579-ig). A kezdeteket követően Rákóczi Zsigmond fejedelem és vizsolyi földesúr, valamint a (Wittenbergben végzett tudós) vizsolyi prédikátor Czeglédi János idején erősödött meg az evangéliumi confessio. Ekkor Mantskovits Bálint nyomdász-mester is gyülekezetünkbe érkezett, és Károli Gáspár gönci reformátor atyánk megbízásából kinyomtatta az első teljes nemzeti bibliafordítást. A 16. sz.-i bibliafordítási mozgalom, valamint ezek járulékos nyelvújító eredményei jelentős hatást gyakoroltak nemzetünk egyházaira és benne a magyar nyelv és kultúra fej-

lődésének sok területére. Elmondhatjuk, hogy Károli munkássága és a vizsolyi Biblia nélkül irodalmunk és egyházi életünk ma elképzelhetetlen lenne.

Mindez különösen értékes közösségi emlékezetgondozást indított el a XX. sz. elején, amikor is Sztehlo Ottó 1905-ben mozgósította a hazai egyházi- és közéleti vezetőket a vizsolyi gyülekezet templomának helyreállítására, valamint a Biblia emlékezetének megőrzésére. Így gyülekezetünk több átépítési periódust élt át 1984-ig, mivel az épített gótikus örökség kívül, az időközben felfedezett legna-

gyobb hazai Árpád-kori freskóörökséget is restaurálni kellett. Így a középkori katolicizmus, illetve a reformáció és bibliafordítás/bibliamisszió emlékhelyévé lett, mint nemzeti zarándokhely. Napjainkban 2013–15-ig templom és freskó-

restaurálás, valamint a bibliai emlékhely többféle minősítése övezte (2014-ben Kiemelt Nemzeti Érték lett templomunk, 2015-ben Hungarikum lett Bibliánk, 2017-ben Történelmi emlékhellyé avatták), és kiemelten ünnepeltük a reformáció 500. évfordulóját.

2020. február 18-án sikerült gyülekezetünknek is saját gondozásában kiadni a Vizsolyi Biblia reprint kiadását. Bibliamisszióink erősítése és a hozzánk látogató zarándokok elmélyülése céljából 2013-ban létrehoztuk Bibliás Könyvesházunkat, ami Északkelet-Magyarország egyetlen kifejezetten keresztény/református könyvesboltja, iratmissziós

és bibliamissziós küldetéssel felruházva: felvidéki testvéreinket is innen látjuk el hitéleti iratokkal, egyházi-liturgikus könyvekkel. Közhasznú és értékmentő szolgálatainkat eddig két alkalommal tüntették ki megyei kulturális értékdíjjal, 2015-ben és 2019-ben. Gyülekezetünk, mint maroknyi református nép a refor-

bevételi források elapadtak, ugyanakkor, ha gyülekezeti munkatársainkat elengedjük és ők másutt kénytelenek teljes munkaidőben elköteleződni, akkor az esetleg 2-3

máció bölcsőjében, mindössze 27 főt számlál. 1963 óta kis létszámú gyülekezetként képtelen az önfenntartásra, és ez idáig az eredetileg Bottyán János által kezdeményezett tiszteletbeli egyháztagság, valamint látogatóink adakozó szeretete őrizte meg gyülekezetünkben a lelkipásztori-igehirdetői szolgálatot.

Nem csupán szervezeti megújulás, és szolgálataink céltudatos újrafogalmazása, de a távlatos fenntarthatóság, és az értékőrző kulturális kezdeményezések komolyan vétele is sürgető volt a Hernád-völgyi mélyszegény térségben. Ezért pl. egy közösségi házat is építettünk Vizsolyban, cigánymissziós programmal és Biztos Kezdet szolgáltatással. Reményeink szerint minél több roma családot tudunk majd bevonni a közösség életébe, hogy a következő generációk során se tűnjön el a református hitvallás a Biblia falujából.

Az idei év koronavírus okozta egészségügyi-gazdasági és társadalmi válság bennünket eddig főként gazdasági szempontból sújtott, mivel a zárandokturizmusból származó

hónap múlva újrainduló turizmust nem fogjuk tudni ellátni. A mostani nehéz helyzet kárait akkor tudjuk a minimálisra csökkenteni, ha megőrizzük a jelenlegi nehéz helyzetben is munkatársainkat, és az újrainduló és regenerálódó zárandokturizmusban töretlen hűséggel tudunk helytállni. Ebben a nehéz pillanatban kérjük tisztelettel Szentírást szerető hívó testvéreink segítségét és áldozatvállalását. Adományainkkal és Vizsolyi Biblia-vásárlásokkal nyújtsanak támaszt megtorpant szolgálatunknak. Hálás szívvel kérve testvéri segítségüket, maradok tisztelettel:

*Kovács Zsolt Levente
vizsolyi református lelkipásztor
és a vizsolyi reformátusok*

Megjelent és újból kapható a Vizsolyi Biblia facsimile kiadása

Az elmúlt négy évtizedben ez a Vizsolyi Biblia harmadik facsimile kiadása. Az első 1981-ben a Helikon Kiadó gondozásában jelent meg, a kiváló tipográfus, Szántó Tibor felügyelete mellett. 2006-ban a Magtár Művészeti Alapítvány jelentette meg azt a kiadványt, amely nem egyetlen fennmaradt Vizsolyi Biblia alapján, hanem több példány (például a Vizsolyban őrzött, a Széchenyi Könyvtárban, illetve a Ráday Gyűjteményben látható példányok) legjobb állapotban fennmaradt oldalait felhasználva készült. A most megjelent facsimile kiadás a vizsolyi példányt vette alapul. Lelki-szellemi háttérét a Vizsolyi Református Egyházközség és az általa fenntartott Történelmi Emlékhely és Vizsolyi Biblia Látogatóközpont biztosította, könyvészeti szempontból pedig a Hernád Kiadó felügyelte a létrehozását.

A kiadvány megrendelhető és megvásárolható: vizsolyibiblia.hu

Új adománygyűjtő akciónk meghirdetése: A vizsolyi Biblia Látogatóközpont támogatása

Kovács Zsolt Levente nagytiszteletű úr a koronavírus miatt elrendelt karantén idején kereste meg a Bibliatársulatot azzal, hogy lehetőségeinkhez mérten próbáljunk segíteni a vizsolyi gyülekezetnek abban, hogy a Biblia Látogatóközpontot fenntarthassa. A Bibliatársulat kuratóriuma erre azzal reagált, hogy a már elfogadott adománygyűjtő akciónk témáját megváltoztatta, és ezúton is arra hívja fel a Bibliatársulat támogatóit, hogy befizetéseikkel legyenek segítségünkre a vizsolyi gyülekezet támogatásában. A Bibliatársulatnak befizetett támogatások, céladakozások tehát 2020 pünkösdje és novembere között a vizsolyi gyülekezet, a „magyar Betlehem” megsegítését szolgálják. Mentsük meg együtt az első teljes magyar nyelvű Biblia bölcsőjét!

Ha támogatni szeretné ezt a tervün-

ket, kérjük a hírlevelünkhöz mellékelt postai átutalási csekken vagy banki átutalással (az alábbi számlaszámra) küldje el adományát a Magyar Bibliatársulat Alapítvány számára. Ossa meg a támogatási lehetőség hírét rokonaival, barátaival vagy a gyülekezeti tagokkal! Kérésre, a levelezési cím ismeretében tudunk még hírlevelet küldeni.

Ha munkánkkal vagy az új adománygyűjtő akciónkkal kapcsolatban kérése, kérdése vagy javaslata van, jelezheti a honlapunkon keresztül (www.bibliatarsulat.hu), e-mail formájában (info@bibliatarsulat.hu), vagy telefonon is a (06 1) 209 3033-as számon.

Magyar Bibliatársulat Alapítvány
1113 Budapest, Bocskai út 35.
Adószámunk: 19700739-2-43

Számlaszámunk: 11714006-20267306

Angola • Tízévi munka után az angolai nganglea közösség végre saját nyelvén olvashatja az Újszövetséget. Fernando Michato, az egyik munkatárs elmondta, hogy a munka során sok nehézséggel kellett szembenézniük, többek között forráshiány, technikai problémák, vagy a fordító csapat tagjait ért betegségek és balesetek. „Elütött egy autó, és összetörtem a lábam. A mai napig is bicegek miatt. De sosem csüggedtem. Isten megsegített, és erőt adott, hogy fordítóként folytathassam a munkámat. A helyi közösségek mindenütt örömmel fogadták az Újszövetséget” – mondta. A munka tovább folyik, a teljes Biblia a tervek szerint 2023-ban fog elkészülni.

Mozambik • Talán nem sok másik olyan bibliafordítás létezik, amely 43 hosszú évnyi munka során készült el. A tavaly év végén megjelent xirhonga fordításhoz még 1976-ban kezdtek hozzá, ám azt szinte azonnal félbe kellett hagyni az országban kitört, 16 évig húzódó polgárháború miatt. Az első évtizedekben a technológia hiánya is hátráltatta a munkát. Szükség volt a xirhonga helyesírás egységesítésére is, amit a Mozambiki Bibliatársulat és a Mozambiki Nyelvtudományi Központ közösen végzett el. Antonia Macandza, a fordítás egyik revizora mondta: „Amikor felkértek revíziós munkatárssá, még nem ismertem a Bibliát. De Isten felhasználta a nyelvtudásomat, hogy ez a munka elkészülhessen. Ma hálás szívvel mondhatom: Köszönöm, Istenem, elvégeztem a feladatomat.”

Guatemala • A közép-amerikai Guatemala nyelvileg nagyon sokszínű ország. A 25 hivatalos nyelvből 22 maja, amelyek a különböző változataikkal együtt összesen 54 nyelvet tesznek ki. Az achí nyelv cubulcoi változata a tizedik nyelv az országban, amelyre a teljes Bibliát lefordították. „Mindig csodálatos, ha tanúi vagyunk a Biblia helyi nyelvre fordítása iránti elkötelezettségnek” – mondta Marco Martinez, a Bibliatársulatok Világszövetségének munkatársa. „A Guatemalában végzett fordítói munka rendkívüli. Isten elküldi igéjét, amely élő és ható, és átforgalmazza életünket.”